

ETELÄ-KARJALAN PARTIOLAISET RY:N TURVALLISUUSASIAKIRJA

Etelä-Karjalan Partiolaiset ry:n (myöhemmin piiri) turvallisuusasiakirja esittää kuinka partiolaiset toteuttavat turvallisuus näkökohtia toiminnassaan ja kuinka partiolaisia ohjataan turvalliseen toimintaan. Turvallisuusasiakirja noudattaa voimassaolevaa lainsäädäntöä ja sen velvoitteita.

TOIMINNAN KUVAUS

Etelä-Karjalan Partiolaiset ry on Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n jäsen. Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry on Suomen suurin nuorisojärjestö. Piirin toiminnassa on mukana noin 1 500 jäsentä. Partioliike on kansainvälinen ja perustuu vapaaehtoisuuteen. Toiminta on kaikille avointa ja puoluepoliittisesti sitoutumatonta. Partiotoininnan tavoitteena on kasvattaa lapsista ja nuorista itsenäisesti ajattelevia yhteiskunnan jäseniä, jotka tuntevat vastuuta itsestään, lähimmäisistään ja elinympäristöstään. Partio on päihtetön harrastus.

Partiossa toimitaan ryhmässä. Toiminnassa uskotaan elämysten ja seikkailun voimaan. Elämykset tuovat iloa ja sisältöä elämään. Seikkailu kasvattaa luottamusta omiin kykyihin. Partiolaiset liikkuvat paljon luonnossa. Kävelen, hiihtäen, kiipeillen, meloen. Luonto on partiolaisille elämysten lähde, seikkailujen areena ja kasvattaja: ystävä, jonka hyvinvointi on tärkeää.

Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry on kahden partiolaisten maailmanjärjestön WAGGGSin (World Association of Girl Guides and Girl Scouts) ja WOSMin (World Organization of the Scout Movement) jäsen ja maailman partioliikkeen ainoa edustaja Suomessa. Se vastaa suomen- ja ruotsinkielisestä partiotoininnasta. Suomen Partiolaiset huolehtii, että partiotoininta pysyy Suomessa maailmanjärjestöjen periaatteiden mukaisena. Partioliike Suomessa koostuu paikallisista partiotoinintaa järjestävistä lippukunnista sekä näiden toimintaa tukevista partiopiireistä ja keskusjärjestöstä.

”Partio on merkityksellistä toimintaa, jota lapset ja nuoret toteuttavat turvallisessa ympäristössä.”

Jokaisella partiolaisella tulee olla mahdollisuus osallistua monipuoliseen retkeily- ja luontotoimintaan osana oman ikäkautensa partio-ohjelmaa. Hänellä tulee olla partio-ohjelman toteuttamiseen ja oman partiopestinsä hoitamiseen tarvittavat tiedolliset ja taidolliset valmiudet.

Toiminnassa noudatetaan Suomen Partiolaisten turvallisuusohjeita ja jokamiehen oikeuksia ja velvollisuuksia. Toiminta luonnossa tapahtuu luonnon ehdoilla ja luontoa kunnioittaen.

Keskusjärjestön tärkein tehtävä on partiotoininnan edistäminen Suomessa. Keskusjärjestö pitää esillä partion periaatteita ja edistää partioaateen näkymistä partiotoininnassa. Keskusjärjestö ylläpitää ja kehittää partio-ohjelmaa ja suomalaisen partioliikkeen koulutusjärjestelmää, jonka maailmanjärjestöt vahvistavat. Keskusjärjestö auttaa partiopiirejä lippukuntien tukemisessa.

Piirin jäseninä ovat rekisteröidyt lippukunnat ja voimassaolevan partiojohtajavaltakirjan omaavat ja jäsenmaksunsa maksaneet partiojohtajat.

Piiri edustaa omalla toiminta-alueellaan Suomen Partiolaisia. Piiri noudattaa keskusjärjestön kanssa samoja partioneuvoston vahvistamia toiminnallisia periaatteita ja ohjeita. Partiopiirin keskeisin tehtävä on lippukuntien toiminnallinen tukeminen järjestämällä ohjausta, koulutusta ja ohjelmatapahtumia.

Lippukunta on toiminnan perusyksikkö. Partiossa paikallisyhdistystä kutsutaan lippukunnaksi. Lippukuntien koot vaihtelevat paljon, suurimmissa lippukunnissa on satoja jäseniä ja pienimmissä ainoastaan muutamia. Lippukunnat voivat olla joko tyttö-, poika- tai yhteislippukuntia. Yhteensä Suomessa on noin 850 lippukuntaa, joista yli puolet on yhteislippukuntia. Monilla lippukunnilla on tukena taustayhteisö, joka voi olla seurakunta, aatteellinen tai uskonnollinen yhdistys, kunta, vanhempainneuvosto tai yritys. Lippukunnissa toimitaan pienryhmissä (laumat, vartiot ja vaeltajaryhmät).

VASTUUHENKILÖT JA TOIMIJAT

Piirin sääntöjen mukaan ylintä päätösvaltaa käyttää vuosittain kokoontuvat kevät- ja syyskokous. Kokousten välillä päätösvaltaa käyttää syyskokouksen valitsema piirihallitus, jonka jäsenet ovat piirin jäsenlippukunnista.

Piirin toimintaa johtaa ja päätökset toimeenpääsee piirin hallitus, johon kuuluvat hallituksen puheenjohtajan (piirinjohtaja) ja varapuheenjohtajan (piirin varajohtaja) lisäksi yhtenevien toiminnan alojen (alue, koulutus, ohjelma, projekti, talous ja viestintä) mukaisten ryhmien puheenjohtajat. Näiden ryhmien alla toimii useita jaostoja.

Piirin toimistossa työskentelee palkattuna työntekijänä järjestösihteeri luottamushenkilöiden tukena.

Piirissä turvallisuudesta vastaa piirinjohtaja yhdessä hallituksen kanssa.

Peruspartio toiminnasta vastaavat lippukuntien johtajat. Johtajatehtävissä toimivat tehtäviinsä koulutetut partiolaiset. Tehtävän laajuus ja vaatavuus määritellään erikseen kullekin johtajalle tehtävän mukaan.

TOIMINTATAVAT

Turvallisuus huomioidaan partiossa monipuolisesti. Partio-ohjelmassa (sudenpentu-, seikkailija-, tarpoja-, samoaja- ja vaeltajaohjelma), koulutuksissa (johtaja- ja taitokoulutus), materiaaleissa (esim. käsikirjoissa luvut turvallisuudesta) ja tapahtumien järjestämisissä huomioidaan turvallisuus.

Partio toiminnassa opetellaan 7-vuotiaasta alkaen mm. ensiapu-, luonnontuntemus-, retkeily- ja ihmissuhdetaitoja. Näin jokaisella partiolaisella on perustietoa turvallisuuteen vaikuttavista tekijöistä. Kaikessa toiminnassa noudatetaan voimassa olevaa Suomen Partiolaisten Turvallisuusohjetta. Turvallisuusohjeissa määritellään retki- ja leiritoiminnan vaatimukset, ohjeita partiotoimintaan luonnossa ja esitellään vakuutusehdot. Ohjeet on jaettu jokaiseen lippukuntaan, niitä käydään läpi partiokoulutuksessa ja ne ovat esillä piirin ja järjestön www-sivuilla.

Etelä-Karjalan Partiolaiset ry ei järjestä kuluttajapalveluita ja partiossa on niitä muutoinkin vähän. Niitä voivat olla esim. lippukunnan järjestämät charter-purjehdukset. Jos partiotaho järjestää kuluttajapalveluita, tekijät vastaavat itse toiminnastaan ja noudattavat lakia kuluttajapalveluiden turvallisuudesta sekä Kuluttajaviraston ohjeita ohjelmapalveluiden turvallisuuden edistämiseksi.

Partio toiminnan osa-alueissa (esim. melonta ja kiipeily), joihin lajiliitoilla on omat ohjeet, tilaisuuden järjestäjiä edellytetään tutustumaan ja noudattamaan lajiliiton ohjeita. Erityislajien osalta lajiliiton tiedot ja ohjeet löytyvät SLU:n kautta

Piiri ohjaa jokaista lippukuntaa tai projektiryhmää laatimaan tarvittaessa turvallisuus- ja pelastussuunnitelmat tapahtumille ja rakennuksille. Suunnitelmien tekemisen tueksi keskusjärjestö on tehnyt mallilomakkeet, jotka toimitetaan myös lippukuntien käyttöön.

TURVALLISUUSUUNNITELMA

Suunnitelmien tekemisessä keskusjärjestö suosittelee seuraavaa:

- Turvallisuussuunnitelma laaditaan yksittäisille keskusjärjestön ja partiopiirin yleisötapahtumille, jos kohderyhmänä ovat partion ulkopuoliset tahot tai, jos tapahtumaan osallistuu paljon partiolaisia.
- Turvallisuussuunnitelma on suositeltavaa tehdä suurjuhlille ja -leireille, piiri- ja alueleireille, partiotaitokilpailuille ja paraateille.

Yleensä turvallisuussuunnitelman liitteeksi laitetaan turvallisuusasiakirja, sekä myös erillinen pelastussuunnitelma.

PELASTUSSUUNNITELMAVELVOITE

Nykykäytännön mukaan pelastussuunnitelmavelvoite koskee suuria massatapahtumia sekä tapahtumia, joissa riskin muodostavat jotkin erityiset riskitekijät. Tällaisia riskitekijöitä voivat olla mm. kohderyhmän (yleisön) mahdollinen esiintyminen juopuneena, provosoivan esiintymisen aiheuttamat riskit (massiiviset musiikkiesitykset/Rock-konsertit), kilpailut ja suuremmat retket (joiden toimintoihin kuuluu esim. avotulen teko puukon/teräseiden käyttö yms.) tai kokoontuessa käytetään ilotulitteita tai pyroteknisiä tehosteita. Suunnitteluvollisena tapahtumaa pidetään aina, mikäli osallistuvien henkilöiden määrän epäillään ylittävän 1000 henkilöä.

KOKOONTUMIS- JA LEIRIPAIKAT

Kokoontumispaikkojen osalta suunnitelma tulee laatia aina, kun kokoontuvien henkilöiden määrä voi ylittää 50 henkilöä tai tilassa yöpyy vähintään 10 henkilöä. Lippukuntien kokoontumis- ja leiripaikkojen osalta on siis laadittava pelastussuunnitelma. Erillisen tapahtuman osalta suunnitelmaa ei tarvitse laatia, mikäli se järjestetään tilassa tai paikassa, johon suunnitelma on tehty, eikä järjestettävän tapahtuman henkilömäärä ylitä paikan normaaliolosuhteita. Esim. lippukunnan käytössä olevalla leirialueella, jolla on voimassa oleva pelastussuunnitelma, järjestetään kesäleiri, joka ei ylitä leiripaikan normaalia kapasiteettia, ei suunnitelmaa tarvitse erikseen laatia.

TOIMINTAOHJE

Mikäli suunnitteluveto määräytyy tämän turvallisuusasiakirjan mukaisesti, toimitetaan suunnitelma tai sen yhteenveto tiedoksi pelastuslaitokselle. Pelastuslaitoksella suunnitelmaa käsittelevä henkilö päättää tapauskohtaisesti mahdollisesta tapahtumaa koskevasta palo/turvallisuustarkastuksesta.

PELASTUSSUUNNITELMA

- Tehdään rakennukselle tai tapahtumalle ja toimitetaan pelastusviranomaiselle.
- Tehdään rakennukselle, jos siellä voi yöpyä, esim. kurssi- ja leirikeskukset ja kämpät. Lain mukaan rakennukselle on tehtävä pelastussuunnitelma, jos siellä voi yöpyä yli 10 henkilöä tai tilan koko on yli 500 m².
- Tehdään tapahtumille, jos osallistujia on paljon, tapahtuma vaikuttaa ulkopuolisiin tai tapahtumassa on suuremman riskin aiheuttavia tekijöitä (esim. pyrotekniikkaa).
- Tehdään suurjuhlille ja -leireille, piiri- ja alueleireille, partiotaitokilpailuille ja paraateille.

Yleensä rakennuksella on valmiina pelastussuunnitelma ja se vain pyydetään rakennuksen omistajalta käyttöön. Jos suunnitelmaa ei ole, niin isoissa rakennuksissa sitä voi vaatia tehtäväksi tai omassa rakennuksessa se on tehtävä itse.

Turvallisuusasioista tiedotetaan lippukunnille, piireille ja Suomen Partiolaisten luottamushenkilöille. Markkinoinnissa ja tiedotuksessa huomioidaan turvallisuusnäkökulmat mm. kuvituksessa. Kansainvälisistä partiomatkoista ilmoitetaan aina keskustoimistolle. Partiomatkailijan opas sisältää ohjeita ulkomaanmatkan turvallisuudesta ja neuvoja ikävien yllätysten varalle.

OSALLISTUJAT

Partiotoimintaan osallistuu pääasiassa partion omia jäseniä, lapsia ja nuoria, joille nuoret vertaisjohtajat tai aikuiset järjestävät tai mahdollistavat toimintaa. Seuraavassa on kuvattu viiden ikäkauden erityispiirteitä.

Sudenpennut, 7–9 -vuotiaat partiolaiset, joiden ryhmää kutsutaan laumaksi. Lauma kokoontuu tehtävään koulutetun aikuisen, akelan, johdolla kerran viikossa laumailtaan leikkimään, seikkailemaan, opettelemaan käytännön taitoja ja suorittamaan jälkimerkkejä. Laumat käyvät myös retkillä, leireillä, sudenpentukilpailuissa ja muissa tapahtumissa.

Seikkailijat, 10–12 -vuotiaat partiolaiset, joiden ryhmää kutsutaan joukkueeksi. Joukkue jakaantuu vartioihin, jotka kokoontuvat tehtävään koulutetun aikuisen, sammon, johdolla kerran viikossa opettelemaan partion perustaitoja ja suorittamaan taitomerkkejä. Vartiot käyvät myös retkillä, leireillä, partiotaitokilpailuissa ja muissa tapahtumissa.

Tarpojat, 12–15 -vuotiaat partiolaiset, joiden ryhmä on vartio. Vartionjohtaja toimii samoaja tukenaan aikuinen luotsi. Vartio kokoontuu kerran viikossa opettelemaan partiotaitoja. Retket ja leirit ovat tarpojille tärkeitä. Karttuneita taitoja testataan myös vartioiden välisissä partiotaitokilpailuissa.

Samoajat, 15–17 -vuotiaat partiolaiset. Samoajien vartionjohtajana toimii samaan ikäkauteen kuuluva vertaisjohtaja. Samoajien ohjelmaan kuuluu olennaisena osana ryhmänohjaajakoulutus ja johtamisharjoittelu. Samoajat toimivat tarpojaikäisten vartionjohtajina. Samoajaryhmä kokoontuu säännöllisesti. Ryhmän apuna toimii tehtävään koulutettu aikuinen, luotsi.

Vaeltajat, 18–22 -vuotiaat partiolaiset, jotka itse ideoivat ja toteuttavat ryhmässään erilaisia hankkeita, joista he itse kantavat vastuun. Vaeltajaryhmä kokoontuu säännöllisesti. Hankkeet yhdistävät ryhmää ja tuovat toimintaan elämyksiä ja seikkailuja. Ryhmän apuna toimii aikuinen luotsi.

TOIMINTAPAIKAT

Peruspartiotoiminta tapahtuu yleensä kokoontumistiloissa eli partiokoloilla. Lisäksi partiotoimintaa on paljon luonnossa metsässä ja vesialueilla. Partiotoimintaa on myös kämpillä, leirialueilla, kurssi- ja leirikeskuksissa, joista osa on partioyhteisöjen omia ja osa muiden tahojen omistuksessa. Partio toimii myös yleisillä paikoilla, mm. paraateissa liikutaan kaduilla ja toreilla.

Piirillä on kaksi omaa toimintapaikkaa: toimisto Lappeenrannassa ja leiri- ja retkeilyalue Hepohiekka Taipalsaarella.

KALUSTO JA NIIDEN HUOLTO

Kukin lippukunta, piiri ja keskusjärjestö huolehtivat omista varusteistaan. Etelä-Karjalan Partiolaiset ry:llä on leirivarasto, jonka tavaroita huolletaan tarpeen mukaan. Varastosta vastaa kalustonhoitaja. Hepohiekan tavaroista ja rakennuksista pitää huolta Hepohiekan hoitokunta.

RISKIEN ARVIOINTI JA TURVALLISUUDEN SUUNNITTELU

Partiotoiminta on monipuolista, siksi riskit tulee arvioida aina tilannekohtaisesti. Yleisimmät ikävät sattumukset partioretkillä ovat haavat, nyrjähdykset ja pienet palovammat. Esimerkiksi vakavia eksymisiä tai metsäpaloja sattuu erittäin harvoin. Tarvittaessa tehdään erilliset riskianalyytit ja ne huomioidaan turvallisuussuunnitelmia laadittaessa.

Turvallisuutta edistetään koulutuksissa turvallisuusasioiden huomioimisella, Turvallisuusohjeiden noudattamisella sekä käyttämällä asianmukaisia varusteita.

TOIMIJOIDEN OHJEISTUS JA OHJEIDEN PÄIVITYS

Piirissä tiedotetaan ja koulutetaan turvallisuusasioissa, esimerkiksi keskusjärjestön luottamushenkilö saa Turvallisuusohjeet ensimmäisen vuoden luottamushenkilökoulutuksessa. Turvallisuusasiat ovat esillä tiedotuksessa ja materiaaleissa. Turvallisuusohjeet päivitetään tarpeen mukaan.

VAKUUTUKSET

SP on neuvotellut LähiTapiolan kanssa järjestelyistä, joissa nämä vakuutustarpeet pyritään ottamaan huomioon. Lähtökohtana on, että jokainen (lippukunta, piiri, jne.) arvioi tapauskohtaisesti oman vakuutustarpeensa. LähiTapiola pyrkii löytämään parhaimman vaihtoehdon, jossa on huomioitu Suomen Partiolaisten sopimuslennukset.

Suomen Partiolaisilla on ryhmävakuutus LähiTapiola Vahinkovakuutusyhtiössä. Vakuutus koostuu useista eri vakuutuslajeista. Vakuutus on voimassa keskusjärjestön ja partiopiirien jäsenmaksun maksaneilla partiolaisilla partiotoiminnassa. **Partiotoiminnalla tarkoitetaan toimintasuunnitelman mukaista toimintaa tai toimintaa, joka on lippukunnan, piirin tai keskusjärjestön johdon tiedossa.**

Partiotoiminnassa noudatetaan Suomen Partiolaisten voimassa olevia turvallisuusohjeita. Korvausta haettaessa keskusjärjestö vahvistaa, että vahinko on tapahtunut partiotoiminnassa. Partiovakuutuksen vahinkoilmoitukset tehdään sähköisesti osoitteessa lahitapiola.fi-sivuston kautta tai puhelimitse numerossa 01019 5104 (ma-pe 8-17).

Lippukunnan uudet jäsenet tulevat partiovakuutuksen piiriin heti, kun lippukunta on ilmoittanut uuden partiolaisen Suomen Partiolaisten jäsenrekisteriin. Uusien jäsenten vakuutus on voimassa ilmoituksen saapumisesta jäsenmaksun eräpäivään saakka ja katkeaa, jos laskua ei ole eräpäivään mennessä maksettu. Vakuutus on voimassa, kun jäsenmaksu on maksettu.

Lisätietoja partiolaisten vakuutusturvasta saa

- lahitapiola.fi ja jyri.huhtanen@lahitapiola.fi
- Suomen Partiolaiset, puh. 09 8865 1100 tai talousjohtaja Panu Räsänen, panu.rasanen@partio.fi, p. 050 3055 343.

Linkki ajan tasalla olevaan lainsäädäntöön www.finlex.fi

Turvallisuuteen liittyvät piirin ja keskusjärjestön materiaalit, jotka ovat liitteenä

- Turvallisuusohjeet (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n partioneuvosto 10.2.2007, viim. päivitys 13.2.2014)
- Turvallisuusmääräyksiä ja -ohjeita partiotoimintaan vesillä (Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n hallitus 3.11.2008)
- Melonnan turvallisuusohje (melontaturvallisuuden neuvottelukunta 24.4.2002)
- Suomen Partiolaisten kriisitiedotusohje (hallitus 21.5.2002, päiv. 4.3.2011)
- Etelä-Karjalan Partiolaiset ry:n kriisitiedotusohje (Etelä-Karjalan Partiolaiset ry hallitus 6.6.2007, päiv. viimeksi 19.1.2015)

- Partiomatkailijan opas (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2000)
- Partiotaitojen SM-kilpailujen säännöt ja järjestelyohjeet
- Etelä-Karjalan Partiolaisten PT-kilpailujen säännöt (Etelä-Karjalan Partiolaiset ry hallitus 1.9.2012)
- Koulutusselosteet (vartionjohtajan-, laumanjohtajan- ja partionjohtajankoulutukset)
- Partiojohtajan käsikirja (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2013)
- Johtajankansio (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2009)
- Reppu Opas seikkailijoille ja tarpojille (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry 2009)
- Suomen Partiolaisten päihdeohje (Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry hallitus 26.5.2001)
- Ilmoitus leiristä piiritoimistoon ja Ilmoitus vanhemmille partioretkestä
- Turvallisuuksuunnitelman mallilomake
- Pelastussuunnitelman mallilomake

Etelä-Karjalan Partiolaiset ry hallitus 6.6.2007, päivitykset 2.9.2011, 19.1.2015